

1974

1970 1980

2017

1972... Alarko Dalgıç Pompa Üretiminde ve Pazarlanmasında Öncü

Yeraltı sularının tarım alanında kullanımının için çalışmaların başladığı yıllarda Alarko üreticilerin ihtiyacını görüp, Devlet Su İşleri'nin (DSİ) yurt dışından getirebildiği az sayıda dalgıç pompanın ihtiyacı karşılamadığını tespit ederek dalgıç pompa üretimine başladı. Motor ve pompayı yurt dışından getirip gövdeyi yerli olarak imal ederken iki yıl içinde "Alarko Alpom" markası ile %100 yerli ilk dalgıç pompaları üretti. On yıl içinde pompa serisini tamamladı ve DSİ'nin bu alanda yaptığı tanıtım ve eğitim çalışmalarını destekleyerek kısa sürede sulamalı tarımda önemli bir mesafe alınmasına destek oldu.

Türkiyede Yeraltı Sularının Kullanımı

Türkiye'de modern yöntemlerle yeraltı sularının araştırılmasına Cumhuriyet sonrasında (1923) başlandı. 1925 yılında, Bakanlar Kurulu kararı ile "Su İdaresi" kuruldu.

1930'ların başlarında kent planlama ve su şebekelerinin yapımına başlanması, buna karşın yeterli su kaynağının bulunmaması yeraltı sularından yararlanılmasını gündeme getirdi. İlk kez 1932 yılında İstanbul'da Bakırköy Akıl Hastahanesi'nde içme ve kullanım suyu ihtiyacını Karşılama için sondajla derin kuyular açıldı. 1940'lı yıllarda hidrojeolojik araştırmalar yapıldı, çok az kuyu açıldı. 1949 yılında yeraltı sularının tarımsal amaçla kullanımı projesi gündeme geldi. T.C. Hükümeti araştırma işini bir Amerikan şirketine verdi.

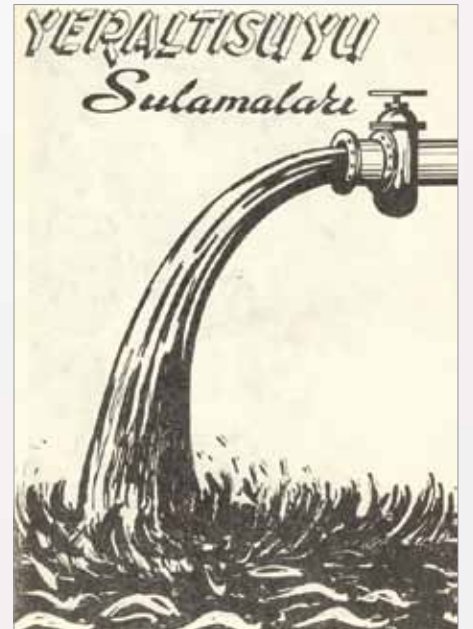
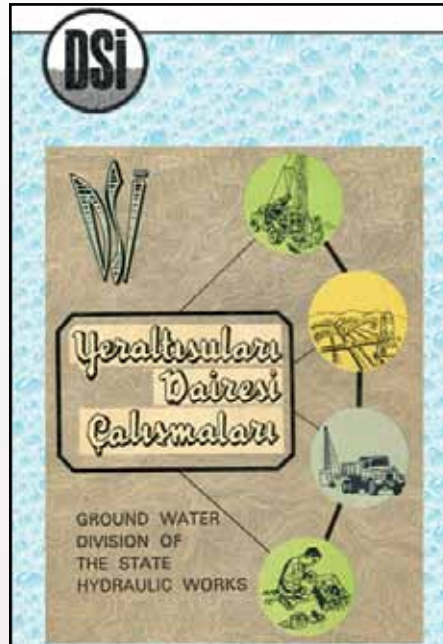
Şirketin hazırladığı raporda; tarımsal alanda yeraltı sularının kullanılmasının rantabl olacağı belirtiliyor, tarımsal bakımdan önemli 9 ovada arama sondajlarının yapılmasını, sonra 5 ovada yeraltı su işletmesinin başlatılmasını öneriliyordu.

1953 yılında ana görevi "yerüstü ve yeraltı sularının tek ve çok amaçlı kullanımı" olarak belirlenen Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) kuruldu. Aynı yılı DSİ bünyesinde bir "Yeraltı Suyu Bürosu" örgütlendi. Büro, Amerikalı bir jeolog ve iki sondajcı nezaretinde, FAO'dan sağlanan 3 adet 450 metre delme kapasiteli Rotary tipi sondaj makinası ile Güneydoğu Anadolu'da araştırma sondajlarına başladı.

1950'ler boyunca DSİ çalışma alanını genişletmek için kendi olanakları geliştirmenin yanı sıra özel sondaj kuruluşlarını da teşvik etti. 1950'lerin sonlarında DSİ, yılda 52.000 metre derinliğinde 370 sondaj yapabilecek kapasiteye ulaştı. Sondaj çalışmaları tüm Türkiye'ye yayıldı.

İstanbul Teknik Üniversitesi Hidrojeoloji Enstitüsü'nde UNESCO'nun desteği ile 1953 yılında yeraltı suları konusunda mühendis, jeolog ve jeofizikçilere teorik ve pratik teknik eğitim verilmeye başlandı. 1960'lı yıllara kadar süren bu kurslar, 1962 yılında İTÜ Jeoloji Mühendisliği Bölümü'nde düzenli ders programına dönüştü. Bu arada DSİ yurt dışında staj için elemanlar gönderdi.

İlk sondaj çalışması

1966 yılında açılan kuyu sayısı 5554'e, kuyu derinliği 768.000 metreye ve sağlanan su 65.000 l/sn'ye ulaşmıştı. 1966 yılına kadar yeraltı suyunun tarımda kullanılması kooperatifler yoluyla desteklendi. 1967 yılında yedi sahada tarımda sulama başlatıldı.

Bu aşamada dalgıç pompa kullanımı da başladı. Sınırlı sayıdaki dalgıç pompa ihtiyacı DSİ tarafından yurt dışından sağlanıyordu. Alarko 1970'li yılların başında öncelikle tarım alanında ihtiyaç duyulan, ancak kullanım alanı çok geniş olan dalgıç pompa için yatırım yapmaya karar verdi ve 1972 yılında ALPOM ilk yerli dalgıç pompayı üretti.

Dünyada dalgıç pompa kullanımının 1960'ların başında yaygınlaşmaya başladığı hatırlanırsa, Alarko'nun öncülüğü ve girişiminin önemi daha iyi anlaşılabilir.

İlk Alarko dalgıç pompaların pompa kısımları Avusturya firması Gravens Uta'nın lisansı ile 1972 yılında üretildi. Pompaların gövdesi Alsac Fabrikası dökümhanesinde dökülüp işleniyor, motor ve pompa Gravens Uta'dan getiriliyordu.

Başlangıçta sadece 6" pompa üretiliyordu. Bu pompa serisinde pompa gücü 1,3-15 HP, motor gücü 1,8-15 HP arasında 49 model vardı. Pompaların debi aralığı 1,5-16 m³/h, manometrik basma yüksekliği 20-350 metreydi.

Alarko 1974 yılında yeni bir atılım yaparak, o günün koşullarında ileri teknoloji ile donatılan ALPOM'da (Alarko Pompa) % 100 yerli pompa üreterek DALGIÇ POMPA ÜRETİMİNDE ÖNCÜLÜK YAPTI.

Kurulan Pompa Ar-Ge Bölümü, DSİ ile işbirliği içinde, dalgıç pompa teknolojisinin rakipsiz geliştiricisi oldu.

Üretim programında 6" pompalar geliştirilmişti. Ayrıca 8" pompalar da eklenmişti. 6" pompalarda pompa ve motor gücü 20 HP'ye yükseltilmiş, seriye debi aralığı 16 m³/h'tan 32 m³/h'a yükseltilen, manometrik basma yüksekliği 9-320 metre arasında 16 yeni üst seri pompa eklenerek model sayısı 49'dan 65'e çıkarılmıştı.

Yeni 8" pompa serisinde pompa gücü 3,1-54,3 HP, motor gücü 4-60 HP arasında, debi aralığı 18-90 m³/h, manometrik basma yüksekliği 13-240 metre olan 23 model vardı.

1972 yılında Gravens Uta lisansı ile üretilen 6" dalgıç pompanın 8 sayfalık broşürünün kapağı

1974 yılında tamamen yerli olarak üretilen ilk 6" ve 8" dalgıç pompaların teknik içerikli 12 sayfalık broşürünün kapağı

Böylece Alarko dalgıç pompa alanında ürün aralığını önemli ölçüde geliştirmişti.

Buna bağlı olarak özellikle tarımsal alanda pompa kullanım aralığını da artırmıştı.

10 yıl sonra, 1984'de, Alarko yeni kurulan ALPOM Fabrikası'nda dalgıç pompa ürün gamında mevcut 6" ve 8" pompa modellerini geliştirirken yeni seri olarak 12" dalgıç pompaları da ekledi. Daha önce 5 olan tip sayısı 7'ye çıkarılan 6" pompalarda model sayısı 84'e yükselmiş maksimum debi 350 m³/h'a ulaşmıştı.

Daha önce 2 olan tip sayısı 4'e, model sayısı 23'den 70'e çıkan 8" pompa serisinde pompaların gücü 54,3 HP'den 91 HP'ye, motor gücü 60 HP'den 95 HP'e, debi aralığı 90 m³/h'tan 150 m³/h'a çıkmıştı.

Yeni 12" pompaların pompa gücü 14,4-93,1 HP, motor gücü 15-95 HP, debi aralığı 30-280 m³/h, manometrik basma yüksekliği 8-120 metre idi.

Dalgıç pompaların geliştirilmesine devam edilmiş, 1988 yılında debi aralığı 18-550 m³/h, manometrik basma yüksekliği 18-140 metre olan 14" pompalar da ürün gamına eklenerek geniş bir pompa aralığı sağlanmıştır. Daha sonraki yıllarda ihraç ürünü olarak önem kazanan Alarko dalgıç pompaları, en yeni teknolojiler uygulanarak sürekli geliştirilmiştir.

ALPOM'da dalgıç pompa montaj bölümü

Yerli dalgıç pompa "Alarko Alpom Dalgıç Tulumba" adı ile pazara sunulmuş, tanıtımı için iki sayfalık bir ticari broşür de hazırlanmıştır.

1984 yılında geliştirilmiş yeni seri dalgıç pompalar için, içinde teknik tablolar ve seçim abakları ile pompa seçim yönteminin açıklandığı 16 sayfalık broşürünün kapağı.

1980'li yılların başlarında yeni seri dalgıç pompaların tanıtımı için hazırlanan broşürünün kapağı.